

ਫੁਲ ਬੈਚ

ਐਸਬੀ ਕੈਪੂਰ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਯਾ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਮਹਾਜਨ ਅਤੇ ਪੀਡੀ ਸ਼ਰਮਾ, ਜੇ.ਜੇ.

ਬੰਸੀ ਅਤੇ ਹੋਰ।— ਅਪੀਲਕਰਤਾ

ਬਨਾਮ

ਵਧੀਕ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ, ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼,

ਰੋਹਤਕ, ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਉੱਤਰਦਾਤਾ

ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਨੰ. 86 ਆਫ 1966

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ (1950)— ਆਰਟੀਕਲ 226— ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਬੈਚ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵਿੱਚ ਖਾਰਜ ਕਰਨਾ — ਕੀ ਇੱਕੋ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਸੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦੂਜੀ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਸਮਾਨ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ।

ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੇ ਬੈਚ ਦੁਆਰਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਨਾਲ ਉਕਤ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਉਸੇ ਹਾਈਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦੂਜੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਅਤੇ ਸਮਾਨ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲੱਗ ਜਾਵੇਗੀ / ਇਸੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦੂਜੀ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 32 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਰੀਵਿਊ ਪਟੀਸ਼ਨ ਰਾਹੀਂ ਉਪਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਬਾਈਪਾਸ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ। . ਅਜਿਹਾ ਕੇਰਸ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਸਿਧਾਂਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਸਗੋਂ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਨੀਤੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵੀ ਗਲਤ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਪਵਾਦਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਉਸੇ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਅੰਤਮਤਾ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਜੀ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੇ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਅਧੀਨ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਬਹਾਦਰ ਨੇ 1965 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰਬਰ 3005 ਵਿੱਚ 3 ਮਾਰਚ, 1966 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ।

ਜੀਸੀ ਮਿੱਤਲ ਅਤੇ ਟੀਐਨ ਦੱਤਾ, ਵਕੀਲ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ।

ਐਚ.ਐਲ. ਸਰੀਨ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਬਲਰਾਜ ਬਹਿਲ, ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਲਾਲ ਬਹਿਲ ਅਤੇ ਮਿਸ ਆਸ਼ਾ ਕੋਹਲੀ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਨਿਰਣਾ

ਕੈਪੂਰ , ਜੇ - ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 86 ਆਫ 1966, 3 ਮਾਰਚ, 1966 ਦੇ ਸਿੱਖਿਅਕ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ 1965 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰ. 3005 ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਰਾਮ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਬੰਸੀ ਅਤੇ ਜੈ ਦਿਆਲ ਸਨ। ਪਿੰਡ ਪਟੀਕਰਾ , ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮਹਿੰਦਰਗੜ੍ਹ ਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਮੇਸ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਕੋਲ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਸੀ।

2. ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੇ ਸਹਾਇਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਕੰਸੋਲੀਡੇਸ਼ਨ ਆਫ ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼, ਰੇਹਤਕ (ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2) ਦੁਆਰਾ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 3 ਦੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ। 7 ਨੂੰ ਇਕਸੁਰੀਕਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧੀਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਕੰਸੋਲੀਡੇਸ਼ਨ ਆਫ ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼, ਰੇਹਤਕ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਈਸਟ ਪੰਜਾਬ ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼ (ਕੰਸੋਲੀਡੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਪ੍ਰੀਵੈਨਸ਼ਨ ਆਫ ਫ੍ਰੈਗਮੈਂਟੇਸ਼ਨ) ਐਕਟ, 1948 (1948 ਦਾ ਐਕਟ ਨੰ. 50) ਦੀ ਧਾਰਾ 42 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ। ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਕੰਸੋਲੀਡੇਸ਼ਨ ਆਫ ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ (1965 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰ. 2946) ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ 3 ਦਸੰਬਰ 1965 ਨੂੰ ਫਾਲਸ਼ੋ ਸੀਜੇ ਅਤੇ ਖੰਨਾ ਜੇ ਦੇ ਮੇਸ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।) 1965 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰਬਰ 3005 ਦੇ ਪੈਰਾ 12 ਦੇ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ਼ 12 ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਿਛਲੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵਿੱਚ ਖਾਰਜ ਹੋਣ ਨਾਲ ਦੂਜੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ 'ਤੇ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਮੇਹਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਪੰਡਿਤ ਜੇਜੇ ਦੇ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ 1965 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰਬਰ 3005 ਨੂੰ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ । ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਇਹ ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਆਇਆ ਬਹਾਦੁਰ ਜੇ. ਉਸ ਨੇ ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ, 1965 ਪਨ ਐਲਆਰ 862 ਦੇ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ , ਤਾਂ ਇਹ ਦੁਬਾਰਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਇੱਕ ਹੋਰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਮੁੜ ਸੁਰਜੀਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਾਫ਼ੀ ਰੱਦ ਤੱਕ ਉਹੀ ਦੋਸ਼ ਦੁਬਾਰਾ ਲਗਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ

ਬਿਲਕੁਲ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਇਕੱਲੇ ਬੈਠ ਕੇ ਇਸ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਨਹੀਂ ਖੋਲ੍ਹ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਫੁੱਲ ਬੈਚ ਕੇਲ ਸਵਾਲ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਲਈ ਦੁਬਾਰਾ ਅੰਦੋਲਨ ਕਰੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਫੁੱਲ ਬੈਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੈ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਜੀ.ਸੀ ਮਿੱਤਲ ਨੇ ਦਰਿਆਓ ਬਨਾਮ ਯੂਪੀ ਰਾਜ, ਏਆਈਆਰ 1961 ਐਸਸੀ 1457 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੁਝ ਨਿਰੀਖਣਾਂ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਮੁੱਖ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਛੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠ ਰਹੇ ਸਨ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਆਮ ਮੁਢਲੀ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਇਆ ਸੀ ਕਿ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸੰਭਾਲਣ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹਨ ਕਿ ਹਰੇਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਸਮਾਨ ਰਿੱਟ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਰੁਖ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਉਹ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਪਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਢੁਕਵੀਂ ਰਿੱਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨਾ ਉਸੇ ਜਾਂ ਸਮਾਨ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਅਨੁਛੇਦ 32 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਇੱਕ ਸਮਾਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਅਤੇ ਉਸੇ ਜਾਂ ਸਮਾਨ ਤੱਥਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਿਆਂ ਦੀ ਰੁਕਾਵਟ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਲਿਖਤ ਮੁਢਲੇ ਇਤਰਾਜ਼ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਸਿੱਟਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 10 ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਬੇਨਤੀਆਂ ਦਾ ਮੁੱਖ ਤਖ਼ਤੀ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ।

"ਸਾਨੂੰ ਹੁਣ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਮੁਢਲੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਸਿੱਟੇ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜੇਕਰ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਪਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਲੜਿਆ ਹੋਇਆ ਮਾਮਲਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਬੰਨ੍ਹਣਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਜਾਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਗਿਆਯੋਗ ਹੋਰ ਉਚਿਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੁਆਰਾ ਸੋਧਿਆ ਜਾਂ ਉਲਟਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਿਰ ਲਈ ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਆਰਟੀਕਲ 32 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਮੂਲ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਲਈ

ਖੁੱਲਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਜੇਕਰ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਿ ਉਹ ਰਿੱਟ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਧਿਰ ਦੀਆਂ ਕਮੀਆਂ ਕਾਰਨ ਜਾਂ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਪਾਰਟੀ ਕੋਲ ਇਸਦੇ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਕਲਪਿਕ ਉਪਾਅ ਉਪਲਬਧ ਸੀ, ਤਾਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਨਾਲ ਧਾਰਾ 32 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਗਲੀ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਕੋਈ ਰੁਕਾਵਟ ਨਹੀਂ ਬਣੇਗੀ, ਸਿਵਾਏ ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਾਏ ਗਏ ਤੱਥ ਧਾਰਾ 32 ਦੇ ਅਧੀਨ ਵੀ ਚੁਕਵੇਂ ਹੋਣ। ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸੀਮਾ ਵਿੱਚ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਸੁਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੀ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਇੱਕ ਪੱਟੀ ਬਣੇਗੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਇਹ ਹੁਕਮ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗਾ। ਜੇਕਰ ਆਦੇਸ਼ ਗੁਣਾਂ 'ਤੇ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਇੱਕ ਪੱਟੀ ਹੋਵੇਗੀ; ਜੇਕਰ ਹੁਕਮ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਕਿ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਇਸ ਕਾਰਨ ਹੋਈ ਸੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਕੁੱਟਮਾਰ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਸੀ ਜਾਂ ਉਸ ਕੋਲ ਕੋਈ ਵਿਕਲਪਿਕ ਉਪਾਅ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਹ ਪਾਬੰਦੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ, ਸਿਵਾਏ ਉਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸੰਕੇਤ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ। ਜੇਕਰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਬੋਲਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਅਜਿਹੀ ਖਾਰਜ ਨੂੰ ਨਿਆਂ ਦੀ ਇੱਕ ਬਾਰ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ, ਮੁੱਢਲੀ ਨਜ਼ਰੀਏ ਤੋਂ ਉਸ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਬੋਲਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਵੀ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਖਾਰਜ ਕਰਨਾ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਸੁਝਾਅ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਕੋਈ ਤੱਤ ਨਹੀਂ ਸੀ; ਪਰ ਬੋਲਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਆਸਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਦਿਮਾਗ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜੇ ਕਾਰਕ ਭਾਰੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਅਤੇ ਅਸੁਰੱਖਿਅਤ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਸੰਖੇਪ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਯੋਗਤਾ 'ਤੇ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਪੱਟੀ ਬਣਦੀ ਹੈ। ਅਨੁਛੇਦ 32 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਾਇਰ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਖਿਲਾਫ *res judicata* ਜੇਕਰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਧਾਰਾ 32 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਗਲੀ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਗੁਣਾਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਪਹੁੰਚੇ ਸਿੱਟੇ ਸਿਰਫ ਨਿਆਂ ਦੇ ਨੁਕਤੇ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹਨ ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮੁਢਲੇ ਮੁੱਦੇ ਵਜੋਂ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਅਸੀਂ ਹੁਣ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਛੇ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਾਂਗੇ।"

4. ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਵਾਕ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ: "ਜੇਕਰ ਪਟੀਸ਼ਨ

ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਬੋਲਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵਿੱਚ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਅਜਿਹੀ ਖਾਰਿਜ ਨੂੰ ਨਿਆਂ ਦੀ ਇੱਕ ਪੱਟੀ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ"। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਸ ਸੰਦਰਭ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨਿਰੀਖਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 32 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਮਾਨ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਪਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਰੈਜ਼ ਨਿਆਂਇਕਤਾ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਹ ਸਹੀ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜੋ ਇਸ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਹੈ। ਕੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵਿੱਚ ਖਾਰਜ ਕਰਨਾ ਉਸੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਉਸੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦੂਜੀ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾ ਦੇਵੇਗਾ ਅਤੇ ਸਮਾਨ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ "ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 19 ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਖਾਰਜ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਾਇਰ ਦੂਜੀ ਜਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਕੇਸ ਦੇ ਸਮਾਨਤਾ ਨਾਲ ਵਧਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਨੁਛੇਦ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਿਛਲੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹੀ ਦੋਸ਼ ਹਨ। ਇਹ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਦਰਿਆਓ ਦੇ ਕੇਸ, ਏਆਈਆਰ 1961 ਐਸਸੀ 1457 (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਪੈਰਾ 15 ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰੀਖਣ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵਿੱਚ ਆਰਟੀਕਲ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਾਇਰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਕਾਫ਼ੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਧਾਰਾ 32 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ। ਰਿੱਟ, ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜੋ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਅਧੀਨ ਢੁਕਵੇਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਦਾ ਦਾਇਰੇ ਦੇ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਨੁਛੇਦ 32 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਮਾਨ ਰਿੱਟਾਂ, ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਬਾਰੇ। ਦੋਵਾਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕਾਰਨ ਇੱਕੋ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਇੱਕ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੋਵਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਸਦੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ। "

ਇਹ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਿਆਂ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 32 ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਦੀ ਧਾਰਾ (2) ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ

'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਲਾਜ਼ (1) ਦੁਆਰਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਕੁਝ ਰਿੱਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਧਾਰਾ (2) ਦੁਆਰਾ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਅਪਮਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਆਰਟੀਕਲ 32. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਆਰਟੀਕਲ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੁਕਮ ਹੁਣ ਤੱਕ ਅੰਤਮ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ। ਇਹ ਨਾ ਸਿਰਫ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਯੋਗ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਪੀੜਤ ਧਿਰ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 32 ਦੇ ਤਹਿਤ ਉੱਚਿਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦਰਿਆਓ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੀ ਗਈ, ਏਆਈਆਰ 1961 ਐਸਸੀ 1457 (ਸੁਪਰਾ), ਜੇਕਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਦੇ ਅਧੀਨ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇੱਕ "ਬੇਲਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼" ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 32 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਰੈਸ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਦਰਿਆਓ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, AIR 1961 SC 1457 (supra), ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸਿੱਟਾ ਸਿਰਫ ਨਿਆਂ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਸੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ। ਪਰ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਉਕਤ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਪਿਛਲੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਖਾਰਜ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹਾਈਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦੂਜੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਨਿਆਂਇਕਤਾ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪਹਿਲੂ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਅੰਤਮ ਰੂਪ ਹੈ। ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਅਗਲੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹੀ ਦੇਸ਼ ਹਨ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਬੇਸ਼ੱਕ, ਇਹ ਕਹਿਣ ਦੀ ਲੰਬਾਈ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਕਿ ਜਦੋਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਖਾਰਜ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਉਹੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਾਲੀ ਅਗਲੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੋਣਾ।

ਉਸ ਦੀ ਪੇਸ਼ਗੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵਿੱਚ ਖਾਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਕੇਸ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਸੀ, ਪਰ ਸਿਧਾਂਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਵੇਖਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ ਕਿ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਅੰਤਮਤਾ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ ਕੀ ਅੰਤਰ ਹੋਵੇਗਾ ਭਾਵੇਂ ਖਾਰਜ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵਿੱਚ ਹੈ ਜਾਂ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅਧਿਆਇ 4 (F) (ਬੀ), ਖੰਡ V ਵਿੱਚ ਨਿਯਮ 3 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਅਦਾਲਤ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਦੇ ਅਧੀਨ

ਅਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵੇਲੇ ਜਾਂ ਤਾਂ ਸੰਖੇਪ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇਸਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਇੱਕ ਨਿਯਮ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਵਿਰੋਧੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇਹ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦਾ ਹੈ।

ਇੰਗਲੈਂਡ ਵਿਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਭਿਆਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ (ਹੇਲਸਬਰੀਜ਼ ਲਾਅਜ਼ ਆਫ਼ ਇੰਗਲੈਂਡ ਥਰਡ ਐਡੀਸ਼ਨ ਦੇ ਵਾਲੀਅਮ 11 ਦਾ ਪੰਨਾ 83 ਦੇਖੋ) ਜਦੋਂ ਸਰਟੀਓਰੀ, ਮਨਾਹੀ ਜਾਂ ਹੁਕਮ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ, ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਨੁਕਸ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹਲਫ਼ਨਾਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਬਿਨੈਕਾਰ ਲਈ ਤਾਜ਼ਾ ਸਮੱਗਰੀ ਵਾਲੇ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਹਲਫ਼ਨਾਮਿਆਂ 'ਤੇ ਉਸੇ ਆਦੇਸ਼ ਲਈ ਦੂਜੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਨਿਯਮ ਉਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਪਹਿਲੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਨੁਕਸਾਂ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਵਿੱਚ ਦੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਜੇ ਪਹਿਲੀ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ ਰਸਮੀ ਨੁਕਸ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਹੱਕਦਾਰ ਸਨ। ਸਥਾਨ, ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੋਧੇ ਗਏ ਹਲਫ਼ਨਾਮਿਆਂ 'ਤੇ ਦੂਜੀ ਅਰਜ਼ੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਿਧਾਂਤ ਸੰਭਾਵਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈਬੀਅਸ ਕਾਰਪਸ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇ ਪਿਛਲੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਖਾਰਜ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਹਨ ਪਰ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਇਸ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਸਰਟੀਓਰੀ ਲਈ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ। .

6. ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਤਾਜ਼ਾ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਰਮੇਸ਼ ਬਨਾਮ ਗੋਂਦਲਾਲ ਮੋਤੀਲਾਲ , 1966 ਕਰਰ ਐਲਜੇ 152: (ਏਆਈਆਰ 1966 ਐਸਸੀ 1445), ਇਹ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ (ਕਰ ਐਲਜੇ ਦੇ ਪੰਨਾ 157 'ਤੇ: (ਏਆਈਆਰ ਦੇ ਪੰਨਾ 1449 'ਤੇ)) ਕਿ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿਚ ਵਿਵਾਦ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੈ। ਕੀ ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਜਾਂ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਚੱਲ ਰਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ ਜਾਂ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਫੈਸਲਾ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਦਾ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੋਵੇ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇੱਕ ਅੰਤਮ ਫੈਸਲਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਇਸਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਚੱਲ ਰਹੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਇਹ ਨਹੀਂ

ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਹੁਕਮ ਅੰਤਿਮ ਹੁਕਮ ਹੋਵੇਗਾ।

ਹੁਕਮ ਤੇ ਹੁਕਮ ਹਨ। ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਹਮੇਸ਼ਾ ਉੱਠਦਾ ਰਹੇਗਾ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕੀ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦਾ ਕੀ ਅਸਰ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਜੇਕਰ, ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਖਲ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਸਾਰੇ ਉਪਾਅ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਉਹ ਅੰਤਿਮਤਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਆਰਟੀਕਲ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਜਾਂ ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਹੁਕਮ ਅੰਤਿਮ ਹੋਵੇਗਾ। ਦੋਵਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹਾਈਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਅੰਤਮ ਫੈਸਲਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਨਿਰਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਕੀ ਆਦੇਸ਼ ਇਸ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਅੰਤਿਮ ਹੈ, ਇਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਹਰ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਤੱਥਾਂ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਜਾਵੇ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਜਿੱਥੇ ਸਵਾਲ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ। ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਕਿ ਹੁਕਮ ਅੰਤਿਮ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਵਿਵਾਦ ਆਖਰਕਾਰ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਪਰ ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਠਿਆ ਵਿਵਾਦ ਆਖਰਕਾਰ ਖਤਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਹੁਕਮ ਅਪੀਲਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ ਬਸ਼ਰਤ ਹੋਰ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਹੋਣ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਨਹੀਂ।

7. ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਰਮੇਸ਼ ਦੇ ਕੇਸ, 1966 Cur LJ 152: (AIR 1966 SC 1445) (supra) ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਵਾਲ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਨਾਗਪੁਰ ਡਿਵੀਜ਼ਨ, ਦੁਆਰਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਨਿਕਾਸੀ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਸੀ। ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਕਾਰਵਾਈ ਦੁਆਰਾ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਯਾਨੀ ਇਸ ਨੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਬੋਲਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਜੇ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਉਹ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਅੰਤਿਮ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 133(1) (ਏ) ਅਤੇ (ਬੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ।

ਇਹ ਨਿਰਣਾ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਨੁਕਤੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਬਹੁਤ ਮਦਦਗਾਰ ਹੈ। ਪਿਛਲੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ (1965 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰ. 2946) ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ (1965 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰ. 3005) ਵਿਚ ਇਸ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਜੋ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਉਹ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੰ. 1 ਅਤੇ ਸੀ. 2 ਅਪੰਗ ਕੀਤੇ ਹੁਕਮ ਕਰਨ ਲਈ। ਪਿਛਲੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ 3 ਦਸੰਬਰ, 1965 ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਪਿਛਲੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵਿੱਚ ਖਾਰਜ ਕਰਨਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਸੀ। ਇਹ ਹੁਕਮ, ਰਮੇਸ਼ ਦੇ ਕੇਸ, 1966 Cur LJ 152: (AIR 1966 SC 1445) (supra), ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਸਬੰਧ ਸੀ, ਅੰਤਮ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਜਾਂ ਤਾਂ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਜਾਂ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 32 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣਾ। ਉਸੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦੂਜੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਰਨਾ ਇਹਨਾਂ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਬਾਈਪਾਸ ਕਰਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ।

8. ਅਜਿਹਾ ਕੇਸ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਸਿਧਾਂਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਸਗੋਂ ਨਿਪੁੰਨਤਾ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਨੀਤੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵੀ ਗਲਤ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਪਵਾਦ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਜਿੱਥੇ ਤੱਕ ਉਸੇ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਅੰਤਮਤਾ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਅਭਿਆਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਪਰਾਈਟੀ ਦੇ ਇਹ ਨਿਯਮ 1892 ਵਿੱਚ ਦ ਕਵੀਨ ਬਨਾਮ ਮੇਅਰ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ ਆਫ਼ ਬੋਡਮਿਨ , (1892) 2 ਕਿਊਬੀ 21 ਵਿੱਚ 1892 ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ 1965 ਪੰਜਾਬ ਐਲਆਰ 862 ਵਿੱਚ ਪੰਨਾ 866 ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਦਰਿਆਓ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ , ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਏਆਈਆਰ 1961 ਐਸਸੀ 1457 (ਸੁਪਰਾ) ਸਿੱਖਿਅਕ ਵਕੀਲ ਨੇ ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ, 1962 ਪੁਨ ਐਲਆਰ 547: (ਏਆਈਆਰ 1962 ਪੰਜਾਬ 498) ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਉੱਤੇ ਵੀ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ।) . ਇਹ ਇੱਕ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ ਦੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਇਕੋ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸਿਕੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨਾਮ ਦੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਉਸੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਦਾਇਰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਇਸੇ ਆਧਾਰ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਬੈਂਚ ਨੇ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਦਰਿਆਓ

ਦੇ ਕੇਸ, ਏਆਈਆਰ 1961 ਐਸਸੀ 1457 (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ) ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਸਿਕੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਬਿਨਾਂ ਬੋਲੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਬਾਰ ਆਫ਼ ਰੈਜ਼ ਜੁਡੀਕੇਟਾ ਨੂੰ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਪਰ ਜਿਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਉਹ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ ਸਿਕੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਧਿਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰਕ ਨਾਲ ਉਸ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਸਿਕੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿਚ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵਿੱਚ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਕਿਸੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਜਨਮ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਦੀ ਮਿਸਾਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਕੋਈ ਵੱਖਰਾ ਵਿਅਕਤੀ ਹੋਵੇ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਦਰਿਆਓ ਦੇ ਕੇਸ, ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1961 ਐਸ.ਸੀ. 1457 ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਾਰਨ ਦਿੱਤੇ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ।

10. ਇਸਲਈ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਪੀਲ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਅਕ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸਹੀ ਸੀ ਅਤੇ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਵਕੀਲ ਦੀ ਫੀਸ ਰੁਪਏ 100/-।

ਡੀਕੇ ਮਹਾਜਨ, ਜੇ.

11. ਮੈਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ, ਅਤੇ ਜੋੜਨ ਲਈ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਸ਼ਰਮਾ, ਜੇ.

12. ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

Disclaimer:

ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Surinder Kumar